

KARMØY KOMMUNE

**KONTROLL-
OG KVALITETS-
UTVALGET**

ÅRSMELDING

2020

Karmsund bru

Foto: T. Hallsjø

KONTROLL- OG KVALITETSUTVALGET

KARMØY KOMMUNE

INNLEDNING

Kontroll- og kvalitetsutvalgets årsmelding er en tilbakemelding til kommunestyret om utvalget sin virksomhet og om hvilke saker og tema som er tatt opp og behandlet i 2020.

I følge kommuneloven § 23-5 skal «**kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret**».

1. OM KONTROLLUTVALG

Kontrollutvalget er et *lovpålagt* organ, som på vegne av kommunestyret skal føre det løpende tilsynet med forvaltningen av kommunen gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av selskaper som kommunen eier eller er deleier i. Utvalget skal også se til at revisjonen fungerer på en trygg måte. Ordningen er hjemlet i kommuneloven og der er en egen forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalget er ikke underlagt andre organer enn kommunestyret, og rapporterer og innstiller til dette. Utvalget har eget reglement, vedtatt av kommunestyret første gang i 2011 og det ble revidert i 2020, som følge av ny kommunelov.

Det er kommunestyret selv som velger medlemmene. Kontrollutvalget skal ha minst fem medlemmer, og etter kommuneloven skal minst et medlem være kommunestyrerepresentant. Ansatte i kommunen er utelukket fra valg. Medlemmene kan heller ikke være medlem/varamedlem i andre utvalg eller i styrer eller bedriftsforsamlinger i selskaper der kommunen har eierinteresser.

2. UTVALGETS MEDLEMMER

For valgperioden **2019 - 2023** består utvalget av følgende:

Faste:

Leder	Tor Inge Melhus (KL)
Nestleder	Linn Utseth (H)
Medlem	Bjørn Hundhammer (Frp)
Medlem	Thor Otto Lohne (A)
Medlem	Elisabeth Kalstø (MDG)
Medlem	Ørjan Fjellkårstad (Sp)
Medlem	Torunn Tvedt (KrF)

Varamedlemmer

1. Geir Sigurd Ådland (KL)
2. Bård Austbø (KL)
1. Ernst Vikingstad (H)
2. Sigrid-Anne Havn Varne (H)
1. Hans Kristian Arnøy (Frp)
2. Elvira Kristin Svendsen (Frp)
1. Kurt O. Bjørnnes (A)
2. Rhonda Helen Nes Lothe (A)
1. Maria Kalstø (MDG)
2. Jon Espeset (MDG)
1. Solrun Gjerdevik (V)
2. Karl Magnus Kirkhus (Sp)
1. Kåre Bakkevold (KrF)
2. Norunn Byrknes (KrF)

Utvalgsleder **Tor Inge Melhus** er utvalgets kommunestyrerepresentant. Både leder og nestleder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker blir behandlet.

Ordføreren har møte- og talerett i utvalget, men har i 2020 ikke møtt. Rådmannen har ikke møterett, men kan innkalles. Rådmannen har i 2020 møtt fem ganger og i to møter har stedfortreder/stabssjef møtt for henne.

I tillegg har kommunalsjefene, økonomisjef, regnskapssjef, budsjettsjef, innkjøpssjef, areal- og byggesakssjef og kultursjef møtt og redegjort i saker eller orientert generelt.

Møtene blir gjort kjent på kommunens og sekretariatets hjemmesider (www.kontrollutvalgene.no). Der legges ut også sakspapirer, protokoller, rapporter og annet informasjon knyttet til tilsyn og kontroll.

3. UTVALGETS MØTEAKTIVITET I 2020

Kontroll- og kvalitetsutvalget har i 2020 hatt **7 (7)** møter. Marsmøtet ble avlyst pga. regjeringens nedstenging 12.03.20. Møtene har i etterkant vært holdt i kommunestyresalen. Kontrollutvalg har åpne møter, men de skal eller kan lukkes når det er hjemlet i lov. Møtene kunngjøres på kommunens møteplan Sakspapirer til utvalgets møter legges på kommunens nettsider, samt sekretariatets. Presse og publikum har ikke møtt i 2020, men flere av sakene har fått presseomtale.

Utvalget har hatt **47 (48)** saker til behandling og har fått **64 (75)** saker til orientering. Av sakene ble **9 (9)** saker sendt videre for behandling i kommunestyret.

På dagskonferansen for kontrollutvalg i Rogaland i Sandnes 9. januar deltok 2 (Tvedt og Arnøy). Leder og nestleder deltok på kontrollutvalgskonferansen i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) på Gardermoen 29.-30. januar. Konferansen til Forum for kontroll og tilsyn (FKT) i juni ble avlyst som følge av koronapandemien.

4. KONTROLLUTVALGETS HOVEDOPPGAVER

Kontrollutvalget har oppgaver knyttet til kontroll av kommunens virksomhet og kontroll gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Utvalget skal også se til at revisjonen fungerer.

4.1 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal også holde seg orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk (GKR) og kontrollutvalgets instruks.

Kontroll- og kvalitetsutvalget hadde i møtet 13.05.20, sak 10/20 kommunens regnskap for 2019 til behandling, sammen med regnskapet for Karmøy vannverk.

Revisjonen hadde avgitt revisjonsberetning uten presiseringer eller forbehold. Utvalget uttalte følgende:

«Karmøy kommunes årsregnskap for 2019 pr 15.04.20 er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr 59 045 708 (59 mill.kr).

Kontroll- og kvalitetsutvalget merker seg at årsregnskapet viser et positivt netto driftsresultat med 129 mill. kr, som utgjør 4 % av driftsinntektene. Dette er godt over teknisk beregningsutvalgs anbefalte resultatmargin på 1,75 % og høyere enn den i fjor, som var på 2,6 %.

Under henvisning til utvalgets egen gjennomgang av regnskapsdokumentene og revisjonsberetningen for 2019, mener kontroll- og kvalitetsutvalget at årsregnskapet for 2019 totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av kommunens virksomhet i 2019 og for kommunens økonomiske stilling pr. 31.12.19.

Ut over ovennevnte har kontroll- og kvalitetsutvalget ingen merknader til Karmøy kommunes årsregnskap for 2019.»

4.2 FORVALTNINGSREVISJON

Det er kontrollutvalgets oppgave å påse at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale virksomhet. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret. Ny plan for perioden 2020-2024 ble vedtatt av kommunestyret 21.09.20, sak 117/20. Planen bygger på risiko- og vesentlighetsvurderinger.

Tidligere bestilt rapport om «**Tidlig innsats**» ble lagt fram for utvalget i juni. Undersøkelsen avdekket svakheter og forbedringsområder. Revisors anbefalinger var satt opp i åtte punkter. Kommunestyret vedtok i septembermøtet, 21.09.20, sak 115/20, at de ønsket tilbakemelding etter 6 måneder. I tillegg til utvalgets innstilling ble det vedtatt at rådmannen nedsetter et tverrfaglig utvalg som utarbeider en strategisk plan, og hvordan involvere de unge i utformingen av framtidige tilbud til de unge.

Utvalget bestilte så ny rapport i august etter anmodning fra kommunestyre. Denne skal se nærmere på opplæring, kunnskap om og bruken av kommunens kvalitets- og journalsystem ved sykehjemmene. Rapporten «**Kvalitets- og journalsystem v/sykehjem**» vil være klar på nyåret 2021.

Temaet «**Arbeidsmiljø og ytringsklima**» ble valgt i høst som nytt prosjekt og rapport skulle legges fram mai/juni 2021. Valget var på bakgrunn av vedtatt plan som hadde dette temaet som nr. 1 på prioriteringslista.

Oppfølging av rapporten «**Ivaretagelse av oppgaver i forbindelse med samhandlingsreformen**» ble lagt fram for kommunestyret september, sak 114/20.

Oppfølging av rapporten «**Personvern**» er forventet lagt fram for kontrollutvalg og kommunestyret våren 2021.

4.3 EIERSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalget er også pålagt å påse at det blir ført kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskap m.m. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av eierskapskontroll. Ny plan for perioden 2020-2024 og retningslinjer for slik kontroll, ble vedtatt av kommunestyret i møtet 21.09.20, sak 116/20.

Tilsyn med selskaper kan også gjennomføres ved at utvalget får orienteringer fra ledelsen. Selskaper som har blitt invitert og møtt i 2020, er Haugaland Vekst IKS.

4.4 REVISOR/REVISJONEN SITT ARBEID

Tilsyn med revisjonen blir gjennomført ved gjennomgang av revisjonens planer og rapporter. Utvalget innhenter hvert år uavhengighetserklæring fra ansvarlig revisor. Kommunens revisor har møte- og talerett i utvalgets møter.

KPMG AS har siden 01.07.16 vært kommunens revisjonsselskap, og avtalen gjelder til 30.06.21. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor fra KPMG AS har vært Roald Stakland fram til august. Ny revisor er nå Harald Sylta. De har enten møtt fysisk eller deltatt digitalt. Forvaltningsrevisorene har møtt eller deltatt digitalt på seks av sju møter i 2020.

På bakgrunn av orientering om at kommende anbudsprosess var blitt forsinket, ba utvalget sekretariatet om å legge fram en sak til augstmøtet om valg av ulike revisjonsordninger.

Sekretariatet la fram to alternativer, enten å velge interkommunalt samarbeid eller å fortsette med konkurranseutsetting. Utvalget kom med innstilling om å velge eierskap i det interkommunale revisjonsselskapet Rogaland Revisjon IKS. Innstillingen ble lagt fram for kommunestyret i møtet 21.09.20, sak 118/20, og ble enstemmig vedtatt.

KPMG AS har lagt fram uavhengighetserklæring, presentert plan for revisjonsarbeidet, orientert om interimrevisjonsarbeidet og lagt fram prosjektplaner for kommende rapporter og utarbeidet rapporter.

4.5 ETTERLEVELSESKONTROLL (NYTT)

Kontrollutvalget skal bl.a. påse «...at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak....». Revisor er derfor pålagt, ifølge ny kommunelov, å avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget senest 30. juni. Dette er omtalt som en ny oppgave for revisor, kalt i § 24-9 «forenklet etterlevelseskontroll».

KPMG AS kom med sin uttalelse for regnskapsåret 2019 i høst (utsatt frist i år) med et nummert brev til administrasjonen, da konklusjonen var negativ.

Revisor hadde foretatt en kontroll innen området offentlige anskaffelser og innkjøp over kr 100.000 i driftsregnskapet.

Utvalget har bedt om skriftlig tilbakemelding fra rådmannen innen 15.01.21 om avvikene og sak vil bli lagt fram for utvalget i marsmøtet.

4.6 TILSYN MED FORVALTNINGEN

Tilsyn med forvaltningen er gjennomført ved at utvalget har fått orienteringer fra rådmannen om spørsmål og saker utvalget har tatt opp.

Utvalget vedtok i februarmøtet plan for orienteringer fra administrasjonen. Rådmannen orienterte i mars om sitt arbeids- og ansvarsområde. I de påfølgende møtene møtte de tre kommunalsjefene, senere kultursjef og ungdomsrådet for å orientere.

Utvalget har i 2020 fått fire henvendelser fra innbyggere. Den ene gjaldt en sak som ble behandlet i jordskifteretten i 2014 og hvor vedkommende krever erstatning fra kommunen. Kravet er avvist med henvisning til at det er foreldet. Den andre gjaldt et område ved Sundsvegen, og den tredje var om sak om rettssak om opplæringsloven, hvor kommunen var frifunnet for erstatningsansvar.

Den siste gjelder salg av Kopervik Havn og overtakelse av kommunale kaier fra Karmsund Havn IKS. Saken vil bli lagt fram for utvalget som referatsak i første møte i 2021

Slike enkeltsaker ligger som regel utenfor utvalgets mandat og blir dermed avvist. Slike saker kan imidlertid være innspill til en mulig tema for forvaltningsrevisjon på overordnet nivå.

Tilsyn med forvaltningen har også vært gjennomført ved at utvalget er blitt orientert om vedtatt budsjett, økonomiplaner, økonomirapporter, fylkesmannens tilsynsrapporter (i 2020 om bl.a. om barnevernet).

5. BUDSJETT/REGNSKAP FOR KOMMUNENS KONTROLLARBEID

Funksjon 1100	REGNSKAP 2019	BUDSJETT 2020	REGNSKAP 2020
KONTROLL OG REVISJON			
1030-1195 Utvalgets utg.	72 137	213 000	90 488
1270 Revisjonstjenester	889 404	1 115 000	918 951
1375 Sekretariatstjenester	376 000	390 000	389 000
Sum utgifter	1 337 540	1 718 000	1 398 439

Utvalget behandlet høsten 2020 forslag til budsjett for kontrollarbeidet for 2021. Totalrammen ble satt til kr **1 766 000** eks. mva.

Av dette er kr 213 000 avsatt til utvalgets egne kostnader, kr 403 000 til sekretariats-tjenester og kr 1.150 000 til kjøp av revisjon. Det er da budsjettet med ca. 700 timer til forvaltningsrevisjon og til eierskapskontroll.

6. SEKRETARIAT

Kommunen er pålagt å ha et kontrollutvalgssekretariat som er uavhengig, dvs. ikke knyttet opp mot rådmannen eller revisjonen. Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS ble etablert 01.01.05 og har vært i drift i 16 år.

Selskapet er eid av ti kommuner og oppgavene blir ivaretatt av to ansatte. Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvalgene, administrasjon og politisk ledelse, samarbeid med tre revisjonsselskaper, andre interkommunale selskap i regionen og andre sekretariater, spesielt Vestland, Rogaland og Agder.

Fast sekretær for utvalget har vært daglig leder Toril Hallsjø. Sekretariatet har egne nettsider www.kontrollutvalgene.no, hvor sakskart, protokoller, rapporter blir lagt ut.

Fra Karmøy kommune er Einar R. Endresen valgt som medlem av representantskapet i IKSet med Asbjørn Eik-Nes som vara. Representantskapsmøtet ble avholdt digitalt 27.04.20. Endresen ble valgt som leder av representantskapet og Ernst Morgan Endresen som nestleder til styret.

OPPSUMMERING

Aktiviteten i 2020 har nesten vært som planlagt, på tross av koronopandemien. Møtet i mars ble avlyst, og møtested senere har vært kommunestyresalen. FKT-konferansen i juni ble ikke arrangert. Det har blitt utarbeidet nye planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for 2020-2024. Utvalget har i løpet av året bestilt tre rapporter, hvor en rapport ble lagt fram for kommunestyret på høsten. Utvalget/kommunestyret har også behandlet oppfølging av en tidligere rapport.

Utvalget sendte innstilling på valg av ny revisjonsordning og revidering av reglementet til kommunestyret. Kommunestyret har valgt Rogaland Revisjon IKS som ny revisor og vil å gå inn som deleier i selskapet fra 01.07.21.

Administrasjonen har gjort greie for saker som utvalget har bedt om underveis gjennom året. I tillegg har utvalget fått orientering fra kommunalsjefene og om Ungdomsrådet og Haugaland Vekst IKS.

Kopervik, 27.01.2021

Tor Inge Melhus (KL)
(sign.)

Linn Utseth (H)
(sign.)

Thor Otto Lohne (A)
(sign.)

Bjørn Hundhammer (FrP)
(sign.)

Torunn Tvedt (Krf)
(sign.)

Elisabeth Kalstø (MDG)
sign.)

Ørjan Fjellkårstad (Sp)
(sign.)